

vlaams netwerk
van verenigingen
waar armen
het woord
nemen

onder andere(n)

Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen vzw
Aromagebouw / Vooruitgangstraat 323 bus 6 (3de verdieping) / 1030 Brussel /
tel. 02-204 06 50 / fax. 02-204 06 59
info@vlaams-netwerk-armoede.be / <http://www.vlaams-netwerk-armoede.be>

Memorandum Vlaamse verkiezingen 2009 Werkgelegenheid en sociale economie

---

KWALITATIEVE DUURZAME JOBS OP MAAT

Het huidige activeringsbeleid is gericht op de snelst mogelijke weg naar werk. Mensen in armoede hebben echter zelden zicht op een kwalitatieve, duurzame tewerkstelling. Daardoor is de snelste weg naar werk ook vaak de kortstdurende weg. Mensen in armoede zijn zich vaak bewust van hun geringe slaagkansen op de huidige arbeidsmarkt. Dit is zeer demotiverend. Toch willen mensen in armoede vaak heel graag aan het werk, als het tenminste een degelijk betaalde job is, die de levenskwaliteit doet toenemen. Perspectief op zo'n job doet de motivatie om aan het werk te gaan, om te groeien, om inspanningen te doen,... exponentieel toenemen. Mensen in armoede ervaren dat ook de drempels naar een job in de sociale economie vaak onoverkomelijk (geworden) zijn. Ook beschutte werkplaatsen moeten meer en meer aan bepaalde productie-eisen beantwoorden, waardoor de druk en het tempo verhogen. Mensen met een grote afstand tot de reguliere arbeidsmarkt, worden niet meer aangenomen, en mensen die wel goed presteren, worden vaak weinig gestimuleerd om door te stromen.

We verlangen hier acties op 3 terreinen:

1. Er moeten meer jobs op maat gecreëerd worden in de sociale economie.

- Er moet geïnvesteerd worden in buurt- en nabijheidsdiensten, in het bijzonder in buurtontwikkelingsdiensten. Buurtontwikkelingsdiensten zijn een uitgelezen instrumentarium voor mensen in armoede om de arbeidsmarkt op een zinvolle en haalbare manier te betreden. Daarnaast betekenen deze diensten een belangrijke meerwaarde voor mensen in armoede en de buurt, zorgen ze voor sociale inclusie,... De huidige klaverbladfinanciering rekent op het engagement van diverse partners en beleidsniveau's. De Vlaamse overheid moet haar eindverantwoordelijkheid opnemen, en de werkbaarheid garanderen, ook als één van de partners haar verantwoordelijkheid ontloopt.
- Sociale en beschutte werkplaatsen kunnen worden ingezet om via "supported employment" een belangrijke opstap te realiseren naar een duurzame reguliere tewerkstelling. Ook mensen met een grote afstand tot de reguliere arbeidsmarkt moeten terug toegang krijgen tot deze werkplaatsen.

➤ *DE CREATIE VAN MEER JOBS OP MAAT IN DE SOCIALE ECONOMIE*

➤ *GROTERE STIMULANSEN VOOR BUURT- EN NABIJHEIDSDIENSTEN, VOORAL VOOR BUURTONTWIKKELINGSDIENSTEN*

➤ *VIA SUPPORTED EMPLOYMENT DUURZAME REGULIERE TEWERKSTELLING CREËREN VANUIT SOCIALE EN BESCHUTTE WERKPLAATSEN*

2. De overheid moet ook werkgevers uit het reguliere circuit stimuleren om een diversiteitsbeleid te voeren, dat ook op mensen in armoede gericht is.

- De diversiteitsplannen moeten aangepast worden zodat ze beter geschikt zijn om een aanwervingsbeleid te voeren waarbij mensen in armoede ook effectief aangenomen worden in duurzame tewerkstellingsvormen.
- We verlangen een substantiële verhoging van het aantal diversiteitsplannen waarbij ook effectief contracten afgesloten worden en tewerkstelling geboden wordt voor mensen in armoede.

➤ *AANPASSING AAN HET SYSTEEM VAN DE DIVERSITEITSPANNEN ZODAT ER MENSEN IN ARMOEDE IN DUURZAME TEWERKSTELLINGSVORMEN TERECHTKOMEN*

➤ *MEER DIVERSITEITSPANNEN MET ARMOEDE ALS INVALSHOEK*

3. De overheid moet als werkgever het goede voorbeeld geven, dit wil zeggen dat de overheid zelf mensen in armoede in dienst neemt, met een volwaardig contract, én hen daarbij de nodige ondersteuning biedt.

➤ *HET UITTEKENEN EN UITVOEREN VAN EEN BELEID OM BIJ DE VLAAMSE OVERHEID MEER MENSEN IN ARMOEDE OP EEN GOEDE MANIER IN DIENST TE NEMEN*

GEEN SCHORSINGEN ZONDER VERDERE BEGELEIDING EN ZONDER ANDERE INKOMENSGARANTIE

We stellen vast dat er bij relatief meer mensen uit kansengroepen een transmissie van het dossier van VDAB naar RVA plaatsvindt, met een verhoogde kans op schorsing als gevolg. Vooral laaggeschoolden hebben hogere transmissiekansen. Vaak zien we dat niet een gebrek aan motivatie, maar welzijnsgerelateerde problemen aan de grondslag liggen van de redenen van transmissie. Mensen in armoede zijn soms minder communicatief, minder zelfzeker, of kunnen gewoon de regelgeving niet volgen en zijn daardoor minder in staat zich op een overtuigende manier te verdedigen. Het gevolg is niet zelden dat mensen hun werkloosheidsuitkering, en dus hun inkomen, verliezen. Daarenboven worden ze vaak niet meer begeleid naar andere mogelijkheden om een inkomen te verwerven zoals een leefloon, of toegankelijke, kwalitatieve tewerkstelling. Ze vallen zonder enige vorm van inkomen en komen zo in nog extremere armoede terecht. Vandaar dringen we aan dat er geen schorsing van werkloosheidsuitkering gebeurt, zonder dat er ook begeleiding voorzien is naar leefloon. Mensen hebben recht op een minimuminkomen, er moet steeds een laatste vangnet zijn. De RVA valt onder federale bevoegdheid. Toch moet ook Vlaanderen hier de verantwoordelijkheid opnemen.

➤ *REPRESSIEVE AANPAK KAN ENKEL BIJ MANIFESTE ONWIL. WERKZOEKENDEN KUNNEN NIET GESTRAFT WORDEN VOOR STRUCTURELE PROBLEMEN OP LOKAAL VLAK : GEBREK AAN JOBS, MOBILITEIT, KINDEROPVANG...*

➤ *DE BEGELEIDING IN DE ZOEKTOCHT NAAR WERK EN HET RECHT OP EEN INKOMEN HOUDEN NIET OP BIJ TRANSMISSIE VAN EEN DOSSIER NAAR DE RVA*

VERDERE INITIATIEVEN ROND INTEGRALE TRAJECTEN VOOR MENSEN IN ARMOEDE

In de begeleiding van mensen in armoede naar werk moet meer rekening gehouden worden met de specifieke noden van mensen in armoede. De initiatieven die de VDAB in die richting ontwikkelt (integrale trajecten voor mensen met een complexe armoedeproblematiek) en de ondersteuning hiervan door de overheid juichen we erg toe. We pleiten er dan ook voor dat

hierin blijvend geïnvesteerd wordt, dat waar nodig bijgestuurd wordt en dat -indien de aanpak inderdaad succesvol blijkt- deze aanpak structureel uitgebreid wordt.

- *DE INITIATIEVEN ROND INTEGRALE TRAJECTEN VOOR MENSEN MET EEN COMPLEXE ARMOEDEPROBLEMATIEK VOORTZETTEN, EVALUEREN, BIJSTUREN EN STRUCTUREEL UITBREIDEN*

ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING

Er moet ontzettend veel papierwerk in orde gebracht worden als men overstapt van een vervangingsinkomen naar een job. Vaak is die administratieve rompslomp groter dan gemiddeld bij jobs buiten het reguliere circuit (wep+, art. 60,...) of bij deeltijdse tewerkstelling waarbij eventueel een bijpassing kan verkregen worden. Niet toevallig zijn dat ook vaak de vormen van tewerkstelling waarvoor mensen in armoede in aanmerking komen. Het gebeurt dan ook niet zelden dat mensen door administratieve problemen toch (tijdelijk) hun inkomen of een deel ervan verliezen.

- *EEN VERGAANDE ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING DIE ZORGT DAT MENSEN GEMAKKELIJKER - EN ZONDER SCHRIK DOOR ADMINISTRATIEVE COMPLEXITEIT AFGESTRAFT TE WORDEN- DE STAP NAAR WERK DURVEN EN KUNNEN ZETTEN.*
- *DE VLAAMSE OVERHEID MOET DE VERANTWOORDELIJKHEID OPNEMEN OM MET VERSCHILLENDE BESTUURSNIVEAUS DE COMMUNICATIE EN INFORMATIEKANALEN OP ELKAAR AF TE STEMMEN.*

RECHT OP ONTWIKKELING

Mensen in armoede komen dikwijls op vrij jonge leeftijd op de arbeidsmarkt terecht in een ongelijke positie, namelijk zonder diploma, zonder de nodige competenties, zonder veel zelfvertrouwen, ... Deze ongelijkheid is op jonge leeftijd ontstaan, veel ontplooiingskansen (oa. via onderwijs) hebben mensen in armoede dikwijls niet gekregen. Mensen in armoede hebben recht op een inhaalbeweging om hun competenties te ontdekken, te ontwikkelen en aan te scherpen. Dit recht op ontwikkeling bevat zowel recht op het aanleren van concrete competenties, het aanleren van een vak, als zelfvertrouwen en persoonlijke ontwikkeling. (Dit kan bijvoorbeeld ook via vrijwilligerswerk, meedraaien in een vereniging, ...).

Van belang is dat dit recht op ontwikkeling de mogelijkheid geeft aan mensen om keuzes te maken. Het verplichten van vrijwilligerswerk als vorm van activering draagt daar niet op een zinvolle wijze toe bij.

Vaak hebben mensen in armoede ook op latere leeftijd weinig toegang tot ontplooiingskansen. Als ze werkzoekend zijn, kunnen ze vaak niet de cursus volgen die ze wensen, dit wordt niet ondersteund, ze ontvangen niet de juiste informatie of dit wordt zelf niet toegelaten. Ook worden ze zelf aangezet om de cursus stop te zetten voor een jobaanbod. Ook financiële drempels weerhouden hen vaak om die inhaalbeweging te kunnen uitvoeren: cursussen volgen, studeren is vaak duur (boeken, materiaal, opleidingskost,...) en er zijn onvoldoende financiële stimulansen (studiebeurzen, premies,...).

Het gebruik en de waardering van Elders Verworven Competenties (EVC) die uitsluiting en discriminatie tegengaat. Van belang hierbij is dat de verdere uitwerking van het concept van EVC ook rekening houdt met de competenties en talenten van mensen in armoede. Hun competenties en talenten moeten binnen het EVC-concept ingebracht worden zodat deze ook waardering krijgen binnen de verdere loopbaan van deze mensen. Zoniet kan het werken met EVC's een nieuwe vorm van uitsluiting creëren.

- *MENSEN IN ARMOEDE MOETEN EEN ONTWIKKELINGSKREDIET KUNNEN KRIJGEN: ZE MOETEN DE TIJD, EN DE MORELE EN FINANCIËLE ONDERSTEUNING ONTVANGEN OM CURSUSSEN TE KUNNEN VOLGEN*

➤ *REKENING HOUDEN MET DE COMPETENTIES EN TALENTEN VAN MENSEN IN ARMOEDE BINNEN EVC*